НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
„КРАЉА АЛЕКСАНДРА I“
СКОПЉЕ

ПРЕГЛЕД СЕЗОНЕ
1929.—1930.

СКОПЉЕ
ШТАМПАРИЈА ВАСИЛИЈА ДИМИТРИЈЕВИЋА

БЕОГРАД
Инв. 4318
Ф.V. 792(058)

ПРЕГЛЕД СЕЗОНЕ 1929.-1930.

Сезона је почела 1. септембра 1929. год. претставом „Родољупци“ од Јов. Ст. Поповића а за завршена је 30. јуна 1930. г. у Приштини претставом „Тамо далеко...“ од Милице Јаковљевић.

За ово време приређено је 254 претстава и то:

вечерњих	185
дневних	34
концерти и разне приредбе	28
бесплатне за војску	6
бесплатна за народ	1
	254

ДРАМА

Домаћи аутори

Новитети

Милош Цветић, *Карађорђе;* Јован Ст. Поповић, *Родољупци*; Бранислав Нушић, *Г-ђа Министарка;* Милорад Петровић, *Чучук Стана;* Радивој Динуловић, *Врела крв*; Радослав М. Весник: *Путем искушења* и *Брак из љубави;* Нико

Бартуловић, *Биједна Мара;* Душан С. Николајевић, *Многаја љета;* Јосип Кулунџић, *Мистериозни Камић;* Петар С. Петровић, *Пуцањ из публике;* Милица Јаковљевић, *Тамо далеко...;* Пецијa—Петровић, *3:1.*

Укупно 13 премијера.

Репризе

Б. Нушић: *Пут око света* и *Растко Немањић;* Б. Граховац, *Страхиниħ Бан;* Ст. Сремац, *Ивкова слава:* М. Арсеновић, *Лесковчани у Паризу;* Б Станковић, *Коштана;* У. Дојчиновић, *У затишју;* Д-р Ј. Суботић, *Бој на Косову;* А. Божић, *Каплар Милоје.*

Укупно 9 реприза.

Страни аутори

Новитети

Едуар Пајрон, *Каботени;* Жил Ромен, *Др. Нок;* Б. Вилер, *Суђење Мери Даган;* Луј Вернеј, *Рођака из Варшаве;* Пол Гаво и Р. Шарве, *Г-ђица Жозета, моја жена;* Скриб, *Јеврејка;* Ј. Хашек, *Добри војник Швејк;* Жорж Оне, *Господар Ковница;* А. Аверченко, *Игра смрћу;* Л. Толстој, *Крајцерова соната;* В. Сарду, *Отаџбина;* А. де Лорд и П. Шен, *Наш попа код богатих;* Марсел Пањол, *Топаз.*

Укупно премијера 13.

Репризе

А. Доде, *Арлезијанка;* М. Мајо, *Моја беба;* Е. Ростан, *Сирано од Бержерака;* Л. Толстој, *Живи леш;* Д. Никодеми, *Скамполо;* Ж. Лукач,

Рињокоса; Е. Бризбар и Нис, *Париска сиротиња*; А. д' Енри и Кормон, *Две сиротице*; В. Иго, *Звонар Богородичине цркве*; В. Шекспир: *Хамлет* и *Отело*; Л. Фодор, *Црквени миш*; В. Диканж, *Крвна освета*; К. Лауфс, *Шелеров пансион*.

Укупно 14 реприза.

Музичка дела (репризе)

Херве, *Мамзел Нитуш*; Г. Јарно, *Шумарева Крћста*; С. Џонз, *Гејша*; Д. Јенко, *Врачара*; Лисанко, *На поселу*.

Разне приредбе

9. септембра 1929. г. Гусларско вече; 27. септембра 1929. г. Академија и концерт Скопског певачког друштва „Мокрањац"; 28. септембра 1929. г. Конкурс-утакмица певачких друштава из јужних области; 11. и 12. октобра 1929. г. Балетске вечери г-ђе Ј. Пољакове, Грундт, Бологовске и г. А. Жуковског; 8. новембра 1929. г. Балетско вече Соње Станисављевић; 4. децембра 1929. г. Кочићево вече — приредила мушка гимназија из Скопља; 9. децембра 1929. г. Биничково вече — приредило Певачко друштво „Мокрањац" из Скопља; 17. децембра 1929. г. Концерт Женског покрета; 20. и 21. фебруара 1930. г. Гостовање Париског позоришта „Мала бина"; 27., 28. фебруара и 1. и 2. марта 1930. г. Гостовање чланова Московског Художественог Театра; 14. марта 1930. г. Концерт Савеза Југословенских средњешколских удружења; 17. марта 1930. г.

Концерт Дунис-а, виртуоза на мандолини; 19. марта 1930. г. Концерт В. Јецића, виртуоза на виолини; 26. марта 1930. г. Француско вече у корист поплављених у Француској; 26. марта 1930. г. Претстава Ционистичке омладине из Скопља „Бене Исраел"; 4. априла 1930. године Концерт Н. Волевач и Р. Ертла; 5. априла 1930. г. Концерт Музике Краљеве гарде; 5. маја 1930. г. Вече Пољско-Југословенске лиге у Скопљу; 7. маја 1930. г. Концертно вече С. Т. М из Скопља; 16. маја 1930. г. Концерт ученика Дома за васпитање малолетника из Београда; 23. маја 1930. г. Вокални концерт Академског певачког друштва „Обилић" из Скопља; 7. јуна 1930. г. Концерт певачког друштва „Јединство" из Штипа; 25. јуна 1930. г. Концерт Фрнцуско-Српске школе из Скопља.

Гостовања

Љубинка Бобић 16. и 18. јануара 1930. г. у „Скамполу" и „Црквеном мишу"; 10. и 11. маја 1930. г. Добрица Милутиновић у „Живом лешу" и „Отелу"; 29., 31. маја и 1. јуна 1930 г. Жанка Стокић у „3:1", „У затишју" и „Г-ђи Министарки".

Прославе

Г-ђа Пава Слука прославила је 21. јануара 1930. г. 25-годишњицу уметничког рада претставом „Крајцерова Соната."

Г. Љубиша Филиповић прославио је 4. марта 1930. г. 25-годишњицу уметничког рада претставом „Отело".

Турнеја по Вардарској Бановини.

Краљевска банска управа у Скопљу, доделила је својим буџетом за 1930-31. год. Народном Позоришту „Краља Александра I" у Скопљу, поред суме од 300.000.— дин., као своју сталну годишњу субвенцију, још и суму од 100.000.— дин. ради приказивања претстава по бановини. У сврси оправдања ове последње суме, управа и већи део трупе Скопског позоришта (52 члана-ица) кренула је на пут и приредила претставе у овим местима: У Штипу 2. и 3. јуна „Тамо далеко..." и „Каплар Милоје"; Велесу 4. и 5. јуна „Тамо далеко" и „Каплар Милоје"; Прилепу 6. јуна „Тамо далеко..." Битољу 8. јуна „Тамо далеко..." 9. јуна дневна, „Карађорђе", вечерња, „Господар Ковница"; 10. јуна „Г-ђа Министарка"; 11. јуна „Шелеров пансион"; 12. јуна „Брак из љубави"; 13. јуна „Добри војник Швејк"; 14 јуна „Каплар Милоје" и 15. јуна дневна, „Г-ђа Министарка", вечерња, „Хамлет"; Куманову 18. и 19. јуна „Тамо далеко..." и „Каплар Милоје"; Врању 20. и 21. јуна „Тамо далеко..." и „Брак из љубави"; Лесковцу 22. јуна „Господар Ковница"; 23. јуна „Брак из љубави"; 24. јуна „Тамо далеко..." и 25. јуна „Топаз"; Урошевцу 27. јуна „Тамо далеко..."; Приштини 28. јуна „Бој на Косову", 29. јуна „Господар Ковница" и 30. јуна „Тамо далеко...".

Поред ових приказане су и бесплатне претставе за војску гдегод је било могуће, и раздаване бесплатне улазнице економски слабијим.

На овој турнеји учињени су многи напори

да уметнички ниво претстава буде на висини. Сваки приказ био је скопчан са тешкоћама разних врсти, а нарочито техничких. Недовољна просторност и отсуство архитектонских услова позорница и дворана, биле су редовне препреке које је требало савлађивати у сваком месту. У томе циљу вођено је нарочито стручно особље (сценограф, декоратери, електро-механичари), чиме се успело да гостовање буде репрезентативно, поред глумских тумачења, још и у погледу специјално подешеног декора и светлости.*

*Једини локални лист од градова у којима је трупа гостовала, излази у Лесковцу и ево шта пише Лесковачки гласник од 28. јуна 1930. године о посети у овом месту:

„После гостовања Скопљанског позоришта у Лесковцу

Отишли су. Оставили су нам успомену, која ће нам као пријатан сан дуго остати у свести. По обичају требало би писати рецензије о њиховој игри? Али на коме се задржати и кога истаћи, кад су сви били на своме месту. Зашто говорити о квалитетима протагонисте, кад споредне улоге њега носе? Зашто истицати епизодне улоге, кад је целина увек била савршена? Та узајамност у игри најбоље нам сведочи о висини њихове уметности. Нема код њих оне глумачке зависти, где један другог надвикује да би изашао на површину. Напротив примећује се на сцени велика дисциплина и отменост. У њиховој складној игри има нечег художественог. То мора сваки непристрасан посматрач признати

Да ли да говоримо што год о режији, која је увек била одлична? Она је увек давала погођен тип, са одговарајућом маском и дикцијом. Кад се имају у виду тескобност позорнице и друге по-

требе, којих је режија била лишена на путу, онда се намеће питање: какву ли тек игру дају у својој кући?

Скопска трупа достојно репрезентује на класичном Југу нашу позоришну уметност. Ми јој по дужности изјављујемо захвалност у име Лесковчана на посети."

Персонал

Управа и администрација

Управник, Др. Бранислав Војиновић. Драматург, Михаило М. Васић. Гл. благајник и адм. секретар, Мирослав Голубовић. Адвокат, Милан Креманац. Помоћник благајника, Невена Живановић. Домаћин зграде, Марко Фелбапов.

Редитељи

Др. Бранислав Војиновић, Михаило Васић и Јосиф Србановић.

Диригент, Леополд Дворжак.

Претстављачко особље

Пава Слука, Живка Србановић, Добрила Цимић, Ружица Радосављевић, Милена Јовановић, Мери Оливијери—Илић, Мери Подхраски, Ивка Раденковић, Драга Илић, Ана Дорјан, Мила Ерцеговић, Анастасија Боротинска.

Петар Јовановић, Јосиф Србановић, Милутин Цимић, Љубиша Филиповић, Михаило Васић, Добривој Раденковић, Миливој Живановић, Раденко Алмажановић, Петар С. Петровић, Милорад Величковић, Драгиша Петровић, Тодор Николић, Светолик Никачевић, Радивој Летић, Реља Ђурић, Жарко Котрошан, Јаков Толмачов.

Шаптач, Бранко Басарић.

Хонорарни чланови-ице: Славка Илић, Јелена Илић, Надежда Замфировић, Лела Берања, Јевросима Мандић, Вера Стефановић, Павла Кос, Милан Миљуш, Предраг Дишљенковић, Димитрије Влајић.

Оркестар, Војна музика Скопског гарнизона.

Техничко особље

Инжењер, Димитрије Путилин.

Сценограф, Александар Топорнин.

Столар, Мирко Брзак.

Гардеробари: Франц Марек и Аугуста Шрајтер.

Електричари; Геза Виг и Фрањо Белић,

Власуљар, Алојз Кос.

Декоратери: Дервиш Качаревић, Андреја Нарбутовић, Хасан Муслић.

Механичари: Антон Паскаловић и Пањо Јанош.

Реквизитери: Владимир Сухина и Бранко Зафировић.

Радници на позорници: Петар Цветковић, Илија Чаплин, Лудвиг Доложан и Хасан Тефик.

Ватрогасац, Велимир Ранковић.

Разносач плаката, Смаил Конкић.

Однос прихода према ранијим сезонама

		просечно месечно	просечно од предст.
1918-19 г.	Дин. 88.817.—	14.809.—	1.070.—
1919-20 „	„ 257.386.—	25.738.—	1.526.—
1920-21 „	„ 342.417.—	34.241.—	1.317.—
1921-22 „	„ 326.876.—	32.687.—	1.889.—
1922-23 „	„ 471.237.75	47.123.—	2.244.—
1923-24 „	„ 758.062.—	68.915.—	3.646.—
1924-25 „	„ 659.619.50	65.961.—	3.265.44
1925-26 „	„ 705.147.80	70.514.—	3.014.—
1926-27 „	„ 483.479.91	48.348,—	1.580.—
1927-28 „	„ 645.740 50	64.574.—	3 119.—
1928-29 „	„ 810.789.40	81.078.94	3.860.89
1929-30 „	„ 825.740.31	82.574.03	3.787.70*

*) Овим приходима треба додати још и суму од Дин. 65.401.37 колико је износио у току сезоне 1929—1930. приход за изнајмљивање позоришне дворане за разне приредбе страних трупа, уметника и др.